

Propunere dramatică

O deosebit de demnă de luat în seamă propunere dramatică ne oferă revista Transilvania în nr. 12/1988. Este vorba de textul Jocul măștilor semnat de Mircea Tomuş, care pornind de la cazul atestat istoric al locotenentului Xaverius Probst dintr-un regiment secuiesc de graniță, care a manifestat mai mult decît înțelegere pentru răscoala valahilor de la 1784, realizează o indubitabilă imagine multifrons a existenței noastre ca popor, prin conștiința antagonică a unor eu-uri sibiene de la sfîrșitul secolului al XVIII-lea. Interesant este că Mircea Tomuş nu lucrează cu o singură actualitate, ci cu mai multe, sugerîndu-ni-se nu numai continuitatea noastră spirituală și biologică, ci și o continuitate a vitregiilor vremurilor. Ceea ce se întîmîli în textul lui Tomuş în 1785 s-a mai întîmplat și în 1300 și în 1800... Personajele poartă nume cu substat și acționează în direcția acreditată de acestea. Este reluată o teorie a măștilor, a lumii ca spectacol, a permanenței înfruntărilor dintre bine și

rău. Ni se dezvăluie faptul, atestat ca atare de istorie, că stăpînirea cu care a avut de luptat Horia era constituită într-o nomenclatură, fapt care îi permite lui Michael Brukental și acolitului său Silas să corbească în numele unui noi din care ei fac parte și nu Xavi Probst. Faptul că Silas, fostul fiu de pădurar, a copilărit cu Probst și se instituie acum în cel mai mare dușman al său trimite desigur la surse mitice. Dar nouitatea, în materie de personaj, pe care o aduce Mircea Tomuş în piesa sa Jocul măștilor este acest panromânism al lui Xaverius Probst, instituit pe bazele unei neconfundabile asimilări de cultură materială și spirituală, la care se adaugă un fel de magnetism curgînd parcă din eternitate... Cum punerea în scenă a piesei solicită la maximum vizuinei regizorală și tolba cu soluții actricești, așteptăm cu interes premiere absolute, de la care, neîndoielnic, nu vom lipsi.

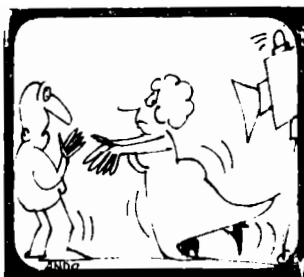
Mircea RAREȘ

Călcătura interbelică

Ne-a plăcut spectacolul de teatru TV cu Ciuta lui Victor Ion Popa. Text de valoare. Distribuție de zile mari: Valeria Seciu, Margareta Pogonat, Marianz Buruiiană, Mitică Popescu, Dan Condurache. O mai mare atenție prim-planurilor, lucru îmbucurător la regizarea Olimpia Arghir care ne amărise, în citeva spectacole anterioare, prin obsesia cadrelor cu poiene și ma-

carale în funcțiune. În această sărbătoare a teatrului, o mică amărăciune: mersul tinerelor actrițe. Neobișnuite cu lungimea interbelică a rochiilor, ele lăsau mai tot timpul impresia că se vor împiedica și vor pica peste noi, telespectatorii. E de înțeles că moda de azi (blugi sau fuste comode) le obișnuiește pe tinerele actrițe cu o călcătură mult depărtată de cea a femeilor interbe-

lice. Spectacolul de teatru cere însă o adaptare la epocă nu numai a ținutului și pălăriilor, dar și a mișcării de-a lungul și de-a latul scenei. Le-am

invita pe tinerele noastre actrițe s-o vadă pe Gina Patrichi în rolul Cleopatrei. Ar descoperi de îndată cum stă o femeie din anul 1989 să meargă ca o egipteancă dinaintea erei noastre. (I. S.).

Invitații cu sincopă

Nu e greu de înțeles că pentru un cercetător de peste ani principala sursă de documentare rămîne revista „Teatrul”. Iată o posibilă explicație a străduinței noastre de a nu lăsa în afara consemnării nici una din premierele din întreaga țară. O altă explicație trimite la datoria noastră gazetărească de a reflecta tot ce se întîmplă semnificativ în domeniul de care ne ocupăm. În îndeplinirea acestei misiuni imensa majoritate a teatrelor din București și din țară ne ajută ținîndu-ne la curent cu mersul premierelor. Primim din partea lor invitații telefonice sau în scris de a fi prezenți, prin redactorii și colaboratorii noștri, la spectacolele pentru presă. Se cuvin menționate astfel Teatrul Național, Tea-